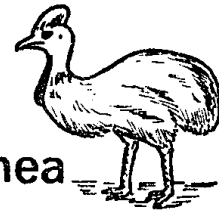

NIEUW GUINEA KOERIER

DE GROENE

onafhankelijk dagblad voor ned. nieuw guinea

2e JAARGANG NO. 282

ZATERDAG 3 DECEMBER 1960

Abonn. prijs f 6,- per maand f 18,- per kwartaal bij vooruitbet.
Postabonnementen f 7,50,- per maand. f 20,50 per kwartaal
Advertentie tarieven f 0,40 per mm. Bij contract (tenminste 1000 mm.) f 0,30 per mm
Familieberichten f 0,32 per mm.

Uitgegeven door
Gerrit TER HAAR
Hoofdredacteur
Drs. N. STRICKLAND
Redactie
Afdeling
Oranjevaan, Loods 13
Telefoon 171
Agent te Har.: Bakkerij
„Braun”
Agent te Manokwari:
Hr. Lontho.

Infiltraties

Toen het besluit tot instelling van de Nieuw Guinea Raad en de andere maatregelen tot versnelling van de zelfbeschikking van Nederlands Nieuw Guinea bekend werden gemaakt, schreef de gezaghebbende "Pacific Islands Monthly", dat de Nederlanders daarmee waarschijnlijk de handigste politieke zet hadden gedaan van de laatste jaren.

Het blad doelde daarbij op het feit, dat Indonesië door de genoemde maatregelen veel wind uit de zeilen genomen werd. Doordat Nederland met daad aan toonde, dat het ernst maakte met de zelfbeschikking, werd het alternatief dat Indonesië te bieden had, nl. annexatie, voor de bevolking van Nieuw Guinea nog onaantrekkelijker dan het altijd al geweest was, terwijl het in de ogen van de anti-koloniale wereld niet meer de enige juiste oplossing behoeft te zijn.

Waarschijnlijk ziet de Indonesische regering zeer goed in, dat haar claim op W. Nieuw Guinea in snel tempo zal verzwakken, naarmate dit gebiedsdeel eigen politieke instellingen ontwikkelt, en daarmee naar buiten toe de eerste tekenen van mondigheid te zien geeft.

Het lijkt er dan ook op, dat Indonesië de nog resterende maanden, voordat de Nieuw Guinea Raad tot stand komt, tracht te benutten om hier zo veel mogelijk onrust te zaaien en te proberen de ontwikkeling naar zelfbeschikking te belemmeren.

In dit licht dient men waarschijnlijk de recente infiltraties te zien.

Vorig jaar omstreeks deze tijd waren er ook berichten over Indonesische vrouwen en over infiltranten. In deze tijd van 't jaar is de wind westelijk en dus gunstig voor een zeerecht naar Nieuw Guinea. Maar vorig jaar waren de infiltranten niet gewapend en ze reisden kennelijk op eigen initiatief.

Nu wijzen de berichten op een goed voorbereide militaire actie die bovendien voor langere termijn is gepland, getuige de bevoorrading van de reeds gelande infiltranten.

Het is duidelijk wat Indonesië nu beoogt. Een openlijke militaire aanval zou bij geen van de buurlanden van Indonesië een goede indruk maken en ook niet bij de Verenigde Staten.

Daarom wordt geprobeerd heimelijk in Nieuw Guinea aan land te komen en daarna hetzij door propaganda of door intimidatie invloed op de bevolking te krijgen. Na enige tijd moet er dan een opstand uitbreken en dan zal de Indonesische propagandamachine wel zorgen, dat de buitenwereld ongerust wordt over de ontstane situatie.

Het is een tactiek die voor 1950 in Indonesië zelf van Java uit herhaaldelijk en met succes is toegepast.

Dit succes is in Nieuw Guinea steeds achterwege gebleven, en dat hebben we te danken aan de bevolking van Nieuw Guinea zelf.

Zonder hulp en medewerking van de bevolking kan dit land niet tegen infiltranten worden beveiligd. Wat dat betreft hebben de Papoea's nu reeds hun lot in eigen hand.

Gelukkig kunnen we er op vertrouwen dat zij weten waar hun belangen het veiligst zijn.

Nasser naast Belgisch bezit

President Nasser van Egypte heeft opdracht gegeven om vier Belgische ondernemingen in zijn land te onteigenen en over te nemen. Hij nam deze maatregel enige uren na het verbreken der diplomatieke betrekkingen tussen Kongo en Egypte in opdracht van Kasavoeboe. De Belgische bank in Cairo behoort tot de getroffen instellingen.

Soebandrio beschuldigt Nederland van psychologische oorlogvoering

De Indonesische minister van Buitenlandse Zaken Soebandrio heeft Nederland beschuldigd een psychologische oorlog tegen Indonesië te voeren.

Soebandrio leverde commentaar op de Nederlandse berichten welke, zoals hij zeide, de beschuldiging inhield dat Indonesische troepen op Nieuw Guinea waren geland. Hij noemde deze berichten een poging van Nederland om een rookgordijn te leggen over de ware bedoelingen van dat land. Hij voegde er aan toe, dat aangezien de Nederlandse strijdkrachten op Nieuw Guinea steeds meer werden versterkt, Indonesië ook gedwongen was zijn grenzen te verster-

Arrestaties in Makassar

In Makassar op Celebes heeft het Indonesische leger een aantal Chinezen gearresteerd, die leden zijn van de geheime organisatie De Rode Schorpioen.

Een woordvoerder van het leger deelde mee, dat de organisatie het plegen van terreur beoogde als reactie op de uitwijzing uit Indonesië van Chinese kleinhandelaars.

De gearresteerden zullen binnenkort worden berecht. Hun aantal werd niet bekend gemaakt. Leider van de geheime organisatie zou een overzeese Chinees zijn.

„Als we niet meer vechten mogen, gaan we dood” Zonder oorlog is het leven voor de Dani's zinloos

Toen minister Toxopeus en Staatssecretaris Bot de Nederlandse pers inlichtten over de situatie in de Baliem, verklaarden zij, dat de stamoorlogen in dat gebied jaarlijks meer dan 1000 slachtoffers kostten.

Het is zeer de vraag of dit dodencijfer juist is. De schattingen van 't totaal aantal inwoners van de Baliem variëren van 35 duizend tot 65 duizend en het moet betwijfeld worden, of deze bevolking zich op heel zou kunnen houden, wanneer er jaarlijks aan de oorlog duizend personen ten offer zouden vallen. Naast de oorlog eisen de andere doodsoorzaken zoals ziekte en ouderdom ook nog een gebruikelijk percentage, zodat het totaal sterftecijfer in dat geval wel uitzonderlijk hoog zou komen te liggen.

De bevolking zou bij een dergelijk hoog sterftecijfer slechts op peil kunnen blijven, indien er een zeer hoog geboortecijfer tegenover zou staan.

Dit laatste nu schijnt niet het geval te zijn. Het kindertal van het gemiddelde Dani-gezin is niet bepaald groot, zo deelden kenners van de bevolking ons mede.

Een sociaal onderzoeker, die een verwantschapsonderzoek had verricht onder een Danigroep, verklaarde dat de familiegroepen niet die herten verloren, die men als gevolg van een hoog percentage oorlogsslachtoffers zou verwachten.

De Amerikaanse zendeling Bromley, die in juli van dit jaar een wetenschappelijk artikel in "Nieuw Guinea Studiën" publiceerde over de Dani's, noemt als schatting van het jaarlijks aantal slachtoffers van de oorlog, één procent van de totale bevolking, hetgeen dus maximaal 650 doden zou opleveren. Dit is altijd nog een respectabel aantal maar het moet toch wel als een maximum beschouwd worden.

SPEER EN HAK

Maar of het aantal doden als gevolg van oorlog nu honderd is of duizend, per jaar, alle waarnemers zijn het er over eens, dat de Dani's veel belangstelling hebben voor het krijgsbedrijf. En dat zij daarin niet zachtzinnig te werk gaan, mag ook als vaststaand

worden aangenomen. De cultuur der Dani's zou men kunnen symboliseren door een speer en een hak. Dit laatste is het werktuig waarmee de grond wordt bewerkt.

In de natte tijd staat de hak, en dus de landbouw enigszins op de voorgrond. (het is de man die de tuinen ontgint) maar in de droge tijd domineert de speer en dus de oorlog.

De staatkundige organisatie van de Dani's is vrij ingewikkeld. Globaal genomen kan men echter drie groeperingen onderscheiden: het dorp, een groep van dorpen onder één hoofd of gain, en een confederatie van de laatstgenoemde groepen onder leiding van een gain met meer dan normaal aanzien.

PERMANENTE OORLOG
Deze confederaties zijn echte oorlogsbonden. Iedere confederatie is constant in oorlog met minstens twee van zijn buren.

Het merkwaardige daarbij is, dat de oorlogen niet gevoerd worden om 'n bepaalde kwestie, maar beschouwd worden als behorend tot de natuurlijke gang van zaken. De vijandschappen met bepaalde naburige groepen zijn traditioneel gegeven en de kinderen groeien er mee op, zoals met de zon of met de regen, en de wind.

Een oorlog resulteert ook slechts hoogst zelden in gebiedsuitbreiding. De grensgebieden zijn de vaste plaatsen waar de formele oorlogen worden gevoerd, ook volgens traditie.

Deze formele oorlogen, waarbij de legers elkaar volgens afspraak ontmoeten, en waarbij de leiders elkaar eerst enige tijd beledigen, leiden meestal niet tot groot bloedvergieten. Zij lijken meer op een toernooi als de ene partij chargeert, wijkt de andere er omhoog. Wel worden verscheidene personen gevang door pijlen.

OVERVALLEN
De meeste doden vallen bij de onverwachte overvallen, waarbij men vrouwen noch kinderen spaart. Deze overvallen over en weer nemen vaak de vorm aan van langdurige vete, ook tussen personen en groepen die eigenlijk tot één confederatie behoren.

De reeds genoemde Bromley somt in zijn artikel enkele concrete gevallen op waarvan hij zelf min of meer getuige is geweest:

A. Op een gegeven moment werd een varken van de zwager van een van de Gains door lieden van een naburige groep gevangen en ter plaatse geslacht. Dit laatste werd opgevat als een grote belediging en op verzoek van de eigenaar van het varken trok een groep jonge mannen naar het dichtbijzijnde dorp van de naburige groep en speerde daar drie kleine kinderen waarvan er twee stierven.

B. Een van de varkens van een Gain kwam in de tuin van iemand van een andere groep. De eigenaar van de tuin gooide een steen naar het dier en trof het per ongeluk dodelijk. Toen de Gain dit hoorde, ging hij met enkele helpers naar het dorp waar zijn varken was gedood en schoot er twee jongens met een pijl in de buik. Geen van beide stierven zij aan de verwonding.

C. De speer van een Gain werd gestolen door iemand van een andere confederatie. In het gevecht dat ontstond werd een meisje uit de groep van de Gain gedood.

Dit leidde tot verdere gevechten en de Gain nam met hulp van bondgenoten wraak: ze staken een dorp in brand, doodden twee volwassen mannen en vernielden enkele grote tuinen met zotte aardappelen.

Al deze geweldpleging vervult de Dani's niet met weersin. De oorlog en de strooptocht is een middel voor de eerochthige jonge man om prestige te verwerven en zo wellicht eens Gain te worden.

Daarnaast heeft de oorlog een godsdienstige of magische betekenis: De Dani's zijn er van overtuigd, dat de oorlog nodig is voor de levenskracht van de groep.

Enkele hoofden beseffen zo langzamerhand wat de bedoeling is van de pacificatie door het Bestuur. Eén van hen bracht onlangs tegenover een missionaris onder woorden, wat vrij algemeen gevoeld moet worden: "als wij niet meer mogen vechten, gaan we dood", en daarbij liet hij het hoofd moedeloos hangen.

De oorlog maakt het leven voor de Dani aantrekkelijk en zinvol. Het zal moeilijk zijn om als vervanging daarvan iets te vinden dat zijn leven een voor hem even bevredigende inhoud kan geven.

Naar radio Nederland meldt, heeft de heer Kirihio die in Leiden studeert zich beschikbaar gesteld voor een zetel in de Nieuw Guinea Raad. Gezien de onlangs gerezen controverse tussen de heer Jouwe en de voorzitter van Parna, de heer Wajoi mag men aannemen, dat de verhouding van de heer Jouwe tot de Partij Nationaal onderwerp van gesprek zal zijn tijdens de ontmoeting van de beide vooraanstaande Papoeas.

Zoals bekend heeft de heer Kirihio een belangrijke rol gespeeld bij de oprichting van de Partij Nationaal.

De tien Papoea touristen die evencens maandag zullen vertrekken en uit alle delen van Nieuw Guinea afkomstig zijn, bereiden zich inmiddels te Hollandia voor op hun verblijf van twee weken in het winterse Nederland. Gisteravond werden er door "bevolkingsvoorlichting" films voor hen gedraaid over verschillende aspecten van de Nederlandse samenleving.

Het gezelschap dat bestaat uit twee dames (verpleegsters) en acht heren, die zich allen reeds in de praktijk verdienstelijk hebben gemaakt, was in prima stemming.

De reis heen en terug naar Nederland wordt betaald door de KLM. Het verblijf in Nederland is voor rekening van het Gouvernement.

Wij wensen de reizigers een goede reis en prettige dagen in Nederland.

20 jaren Nieuw Guinea

De etnoloog Dr. K.W. Galis gaat begin december met pensioen na vierentwintig jaren dienst, waarvan hij er twintig in Nederlands Nieuw Guinea heeft doorgebracht.

Dr. K.W. Galis, wetenschappelijk hoofdamtenaar bij het Kantoor voor Bevolkingszaken van de Dienst van Binnenlandse Zaken, kwam in 1936 als aspirant controleur uit naar het voor malige Nederlands Indië. Hij begon zijn bestuurs loopbaan op Sumatra. In 1940 werd hij als controleur in Merauke geplaatst, een grote overgang na het bergachtige Sumatra.

Het Merauke van 1940 zag er wel heel anders uit dan nu, zo vertelde Dr. Galis ons. Van vliegverbindingen was nog geen sprake. Voor de ongeveer vijf tien zielen tellende Europese gemeenschap, was de KPM'er eenmaal in de maand de enige verbinding met de buitenwereld.

HOLLANDIA IS ANDERS. . .

Als wij in Hollandse dagbladen lezen over een "P.G., die nieuwtjes verneemt in zijn sociëteit", of over "Hollandia, de stad die gonst van intriges", of over "het starre ambtenarenregiem in Hollandia", dan storten wij altijd schaterlachend ter aarde.

Wij vragen ons dan in gemoede af: "Beste Hollandse kleega's, luisteren jullie dan nooit eens naar de fijne verhaaltjes over Nieuw Guinea voor de radio, in de rubriek "Rijksdelen overzee", of lezen jullie nou nooit eens die fijne lichtblauwe "Schakels" van het Minzo, waarin zoveel luisterrijks over Hollandia wordt beweerd?"

Lustert U maar, in "Schakel Nr. 20" op bladzij 38!

"Maar als je 's avonds (in Hollandia) op je platje zit, dan kan het gebeuren, dat je ergens een Papoea een liedje hoort fluiten. . . ."

En wij zouden willen aanvullen, als het "Dari Omak Besar" is, dan is het hetorbetoel een Papoea, maar als het "Oh, Carol" is, is het waarschijnlijk een verdwaalde (?) Marinier. . . .

Hoe dan ook het fluiten is in Dök Vijf de laatste tijd niet van de lucht.

Maar goed, om weer terug te keren tot de begripsverwarring rond Hollandia. Ach, ja, weten die Hollandse sjoernalisten veel. Zij denken, als U het ons vraagt, dat Hollandia er ongeveer zo uitziet:

Een zeer louché havenstad, waarvan de verlichting uit louter walmende olielampjes bestaat. Het amusementskwartier is kilometers en nog eens kilometers in het vierkant. De opiumkitten staan breederlijk naast de obscure sociëteiten van hooggeplaatste ambtenaren. De inwoners van Hollandia lopen tot de tanden toe bewapend rond, schepen zich nimmer, en poetsen slechts eenmaal per jaar hun tanden, maar dan met buskruit.

In de winkels is niets anders dan kogels à contant en rattekruid te krijgen.

Laten we eens zo'n sociëteit binnestappen! Toe nou, lieve mensen, niet bang zijn!

Wie zien we daar bezig een alleronguurst individu, met een grote zwarte lap voor het linkeroog, te ondervragen? Is het de Advocaat Generaal? Is het de Magistraat, die een eenvoudige locale kracht vakkundig uitmelkt over de toestanden in het Boven-Mimikaanse, tot dat voornoemde kracht als een doorgeprikt ballonnetje ineenzigt?

En wie is die magere revolverjournalist die gemeen lispelend tegen een klein blond vrouwtje zegt: "Toe, Mevrouw, eerst praten, anders publiceer ik niet." En dan van Uw man, ik heb de dossiers nu compleet!"

Wie zien we daar, achteloos met een bloedrode spelende, in geanimeerd ge-

Na hier tien maanden werkzaam geweest te zijn, volgde wegens ziekte een kort verblijf op Ambon, waarna Dr. Galis in Fakfak werd gestationeerd.

BEZETTING

Tijdens de Japanse bezetting kreeg Dr. Galis zijn deel van alle narigheid. Hij maakte enkele bombardementen en epidemieën mee. Toen alles voorbij was reisde hij naar Australië voor een revalidatieverlof. In januari 1946 kwam Dr. Galis in Nica-verband in Nieuw Guinea terug. Na een korte tijd in Biak en een langdurig ziekte (recuperatie-) verlof in Nederland, werd hij als HPB in Manokwari geplaatst.

WAIBALONG

In deze periode viel de "beruchte" komst van de Wai Balong met 500 vluchtelingen uit Indonesië aan boord op oudejaarsdag 1949.

Hiernaar gevraagd, geeft Dr. Galis ons een beeld van de moeilijke omstandigheden in die tijd. Hoewel Manokwari al een oude nederzetting was, was er van de vooroorlogse huizen bijna niets meer over. Wel woonden er nog steeds enkele kolonisten, die, toen de toestand in Indonesië moeilijker werd, veel familie overkregen. Bovendien had Manokwari van ouds de naam een landbouw centrum te zijn en regelmatig

kwamen mensen uit Java zich daar vestigen.

Men kwam zodoende steeds meer klem te zitten met de huisvesting en levensmiddelen distributie. De komst van de Wai Balong bracht de zaak tot een climax.

Terugsturen was natuurlijk uitgesloten al waren maar weinig immigranten in het bezit van de vereiste vestiging vergunning. Met behulp van militairen en de vijftien plaatselijke agenten werden loodsen ontruimd en tenten opgeslagen. In een ogenblik waren suiker, meel en allerlei andere noodzakelijke dingen op.

GELDSARNERING

Tot overmaat van ramp volgde vrij gauw na de soevereiniteitsoverdracht de geldsarnering. Al het geld in Nieuw Guinea moest gestempeld worden.

Van het ingevoerde papier kreeg men wel dadelijk een klein gedeelte cash in handen, maar eerst naderhand werd het resterende, echter tot slechts 50% van het totaal terugbetaald.

Een groot deel van het papier werd ingezet voor verbruiksmaterialen.

Wat de "Geldsarnering" betreft, ze hield uit de periode van de koloniale overheid over, die momenten Galis als hoofd van het Rode Kruis tijdelijk in huis had genomen.

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

In 1951 werd Dr. Galis te werk gesteld bij het pas opgerichte Kantoor voor Bevolkingszaken waar de latere

FLESJE: "Wat verneemt jij van de S..."

...krijgt wat ik heb afgeleefd maar!"

...van werd. Een van de eerste werkzaamheden van dit kantoor was het onderzoek naar de grondrechten om de Humboldtbaai, waar men de stad Hollandia wilde bouwen. Veel van de gegevens die Dr. Galis tijdens dit onderzoek verzamelde zijn terug te vinden in zijn dissertatie "Papua's van de Humboldtbaai" waarop hij tijdens zijn verlof in 1954/1955 in Leiden promoveerde.

...heel wat kennis over Nieuw Guinea, in het bijzonder de Humboldtbaai, die vermeldt. Veel van de gegevens worden dat er nog meer zijn, maar het is heel wat artikelen van zijn hand over dit land zullen verschijnen.

Nieuw-Guinea Verkenners gaan Padvinders van gehele Koninkrijk vertegenwoordigen

In de eerste dagen van het nieuwe jaar, om precies te zijn van 29 december a.s. tot 9 januari zijn in de buurt van Sydney duizenden padvinders verzameld in een groot kamp. Ze komen allen uit dit deel van de Pacific.

Ook uit Nieuw Guinea. Het Australische deel zal er vertegenwoordigd zijn en ook uit Nederlands Nieuw Guinea gaat een groep van zes verkenners naar deze bijzondere jamboree.

Bijzonder, omdat het niet zo vaak voorkomt dat er in dit deel van de wereld zo'n grote jamboree wordt georganiseerd.

Met groot enthousiasme is aan de voorbereiding van de uitzending gewerkt. Het was geen eenvoudige zaak.

Immers, de groep verkenners vanuit Nieuw Guinea zou meteen de vertegenwoordiging moeten zijn van de padvinders-beweging van geheel het Koninkrijk. De hoge kosten maakten het niet mogelijk om ook uit de andere delen een afvaardiging te sturen.

Die hoge kosten vormden ook hier een reële moeilijkheid. Naar wij vernemen was het met een gevoel van bijzondere dank aan allen, die door hun bijdrage de uitzending hebben mogelijk gemaakt, dat de districtscommissaris van De Nederlandse Padvinders voor het district Nederlands Nieuw Guinea kortgeleden de namen van de gelukkigen kon bekend maken.

SAMENSTELLING

De leider van de groep wordt Sorentau uit Hollandia. Zijn assistent zal zijn Akwam van Kota Baroe. Het zesstal wordt vervolgd door Timmermans uit Biak, Taram uit Seroci, Bleskadit uit Manokwari en Marlissa uit Sorong.

sprek met enkele autochtonen? Is het een locale machthebber die zijn verjaardag viert, of is het de roemruchte geboorte van een nieuwe politieke partij?

En wie is die beschonken dikke man, die overal onder zijn kleren blitapparaten en luisterapparaten heeft?

En wie betaalt dan die bandjes, en die rondjes?

Wie, oh wie?

Maar laten we alsjeblieft ophouden, want Hollandia is echt anders. . . .

Natuurlijk, we hebben een nette roundtebeclub voor de interlectuelen, een nette huisvrouwenvereniging voor "le deuxième Sexe", en een jolige Kinderbeschermingscommissie voor onze onakjes. Wat kan ons gebeuren?

Nee, alles in het net!

Sens vinden we dat een beetje jammer, maar dat durven we nooit hard op te zeggen, laat staan te schrijven.

VRIJBUIER

Op 4 december verzamelen zij zich op Biak. Er is dan nog een paar dagen de gelegenheid op elkaar ingespeeld te maken.

PRIJSVRAAG

Voorts vernemen wij, dat het onderdistrict Hollandia-Haven van De Nederlandse Padvinders de bewoners van onze stad in de gelegenheid wil stellen ook een steentje bij te dragen in de uitzending van hun padvinder.

Van 7 - 23 december zal er voor het warenhuis Juliana (OMLO) een fles met cacaopitten te kijk staan. Drie verken-

ners letten erop dat de fles goed gesloten blijft en de inhoud toch voor ieder duidelijk zichtbaar is.

Een ieder die wil bijdragen tot de uitzending van de verkenners uit Hollandia, kan bij deze padvinders een formulier kopen a f 0,50.

Op dat formulier kan de deelnemer vermelden hoeveel cacaopitten er naar zijn mening in de gesloten fles zitten.

Op 23 december worden onder de inzenders die 't juiste aantal pitten hebben ingevuld vijf pakklaar gemaakte kippen verloot.

Een padvinder naar de jamboree, wellicht gaat er straks een kip met U mee.

De twaalfjarige Thomas Olu, leerling van de VVS te Joka kreeg door een val uit een boom zo'n ernstige ruggemergsverwonding, dat hij zijn leven lang verlamd zal blijven aan beide benen. Mede dank zij financiële steun van kerkelijke zijde en enkele verenigingen te Hollandia kon er echter een invalidewagentje voor hem gekocht worden. Hij is daardoor weer mobiel geworden. Het is in de bedoeling dat hij te zijner tijd weer naar school gaat.

Het plan van Pedro

In het zonnige Madrid, de stad waar Sinterklaas met zijn vele Zwarte Pieten woont, was het een drukte van belang. Het zou niet lang meer duren of het zou weer 5 december zijn.

Voor die feestdag moest alles in orde worden gemaakt. Alle cadeautjes moesten worden gekocht, het Grote Boek van Sinterklaas met de namen van alle stoute kinderen erin moest bijgewerkt worden. Het zondagse pak van Sinterklaas moest worden gestoomd, z'n mooie kanten manchetten gesteven, zijn staf moest worden opgepoetst en nog veel meer.

Natuurlijk moesten de pakjes van de Pieten ook keurig schoon zijn; dat was een heel karwei, met al die geplooidde kragen. Maar daar waren ze al een beetje aan gewend, want ze hadden dat al zo vaak gedaan.

Terwijl alle Pieten druk bezig waren, zat er ééntje een beetje te mijmeren; hij schrok wakker toen hij door zijn baas bij z'n schouder werd gegrepen. "Kom Pedro, niet zo dromen, er is nog werk genoeg te doen." "Ja, Pieterbaas", antwoordde hij, maar toch verzoldde hij nog even en tenslotte, na een paar maal flink geslikt te hebben, begon hij: "Pieterbaas, is Sinterklaas eigenlijk niet ontzettend moe van al dat heen en weer gereis en is hij niet vaak erg verdrietig als hij van die vele stoute kinderen hoort?"

"Ja jongen, dat is hij zeker. Maar hij is nu eenmaal een goede Sint en die mogen niet laten merken, dat ze vermoeid zijn."

"Pieterbaas, Sinterklaas doet altijd zoveel voor anderen, kunnen wij hem nu niet eens verwennen? Ik had zo gedacht, als wij nu eens allemaal een cadeautje voor hem kochten en hem een hele dag erg verwenden. Zou dat niet prachtig zijn?"

Met een kleur van opgewondenheid wachtte de kleine Pedro het antwoord van zijn baas af. "Jongen" zei hij tenslotte "zo'n mooi idee heeft nog niemand verzonnen en ik vind het een schitterend plan. Reep ogenblikkelijk alle Pieten bij elkaar, dan zullen we dat meteen bekostigen." In een mum van tijd was het hele troepje bij elkaar getroumd en vertelde Pieterbaas welk geweldig plan er was uitgedacht.

Het werd met gejuich ontvangen en meteen de volgende dag ging iedereen de stad in om zijn presentje te kopen. De rest van de dag werd besteed om er een kort rijmpje bij te maken en om alles keurig in te pakken.

De daarop volgende dag was het zover en zouden ze tot het aanieden van hun geschenken overgaan.

Er was voor gezorgd, dat Sinterklaas een heerlijk ontbijt op bed kreeg en toen ze er zeker van waren, dat hij netjes alles had opgegeten, slopen ze in

Het is de redactie een genoeg
hieraan twee Sinterklaas-vertel-
lingen te kunnen publiceren, ge-
schreven door inwoners van Hol-
landia.

Heineken's Bier

overal het meest getapt

het tweede en toen het derde, net zolang tot alles open was, en hij alle rijmpjes had gelezen en een beetje van streek in de kussens leunde.

"Jongens, jullie hebben me veel te veel verwend; zo'n stapel pakjes heb ik nog nooit gehad. Heus, dat hadden jullie niet moeten doen."

Ik werd er gewoon verkouden van" en de Sint smoot luidruchtig zijn neus. Heel bedeesd verlieten de Pieten daarop één voor één de kamer, want ze merkten wel, dat hun Sint een beetje van streek was.

Die dag was voor Sinterklaas onvergetelijk. Hij mocht helemaal niets anders doen dan van de zon genieten en heerlijk luieren.

En aan al die verwennerij van zijn Zwarte Pieten hebben jullie het te danken, dat Sinterklaas ook dit jaar weer even vriendelijk en opgewekt is als alle andere jaren.

Een verrassing

"Pappa, komt Sinterklaas alleen bij rijke mensen?"

"Ach welke jongen, hoe kom je daar nu bij?"

"Ik geloof het wel Pappa, want bij ons in de klas weten al een heleboel jongen en meisjes dat Sinterklaas bij hen thuis vast niet komt en dat zijn allemaal arme kinderen! Komt hij bij ons wel Pappa?"

"Ik weet het niet jochie, maar ik zou er maar niet op rekenen."

"Dus hij komt toch alleen maar bij rijke mensen?"

"Ach nee jongen, zo bedoel ik het niet! Kom, ga maar gauw je huiswerk maken!"

Het was bij de familie Hoogwater, ergens in Dok IX in Hollandia, dat zich het voorgaande afspeelde.

De 8 jaar oude Hans, die al die moeilijke vragen stelde was het enige kind van Vader en moeder Hoogwater die nu een jaar of acht geleden uit het oude Soerabaja in Nieuw Guinea waren aangekomen.

De kleine Hans was, in Nieuw Guinea geboren en het woordje "Holland" kende hij alleen maar uit gesprekken van vader en moeder. Het was een soort toverwoord. In Holland was alles! Alle mooie dingen in de toko's kwamen uit Holland.

In Holland werd iedere dag melk thuis gebracht; in Holland waren altijd vruchten; in Holland hadden alle kinderen een fiets! En, zo dacht Hans in Holland zouden ook wel geen arme kinderen zijn en zou Sinterklaas wel bij iedereen komen!

En nu was het dan Sinterklaas avond. Moeder had net de tafel afgeruimd en was nog even in de keuken bezig. Ze

zou wel iets lekkers aan het maken zijn dacht Hans want, al kwam Sinterklaas dan zelf niet, een beetje feest was het toch dat begreep hij wel.

Vader zat een beetje glimlachend voor zich uit te kijken. Hij zag er zo gelukkig uit, vond Hans. Zou Sinterklaas dan misschien toch nog komen?

Plotseling stopte er een auto voor het huis en door de stromende regen holde een man over het karang pad.

Het was een collega van vader Hoogwater" zei hij „je moet onmiddellijk bij de baas komen; het spijt hem heel erg, maar hij heeft je direct nodig!"

Hans schoten de tranen in de ogen. Hoe kan dat nu, het was toch Sinterklaasavond? En ook moeder die op het geluid van de stoppende auto de kamer was binnengekomen, keek heel verdrietig.

Vader zei alleen maar: "Zal het lang duren, dank je?"

Een uurtje ongeveer dacht de collega. Nou, zei vader, dan ga ik maar even. Ik zal het zo kort mogelijk maken. Tot straks!

"Je kan dit nu toch, moeder" zei

Hans schoten de tranen in de ogen. Het zal wel erg dringend geweest zijn. Maar weet je wat Hans, wij trekken er ons niets van aan en gaan samen een lekker kopje koffie drinken en nemen er fijn een groot stuk boterletter bij!"

Zo gezegd, zo gedaan, en even later zaten moeder en Hans gezellig babbelend en knabbelend aan de koffie. En toen, net op het ogenblik dat Hans zijn laatste stuk boterkoek in zijn mond stak, stopte er weer een auto. "Daar is vader alweer", juichte Hans en rende naar het platje. "Ben je al klaar, Pap-

pie?" wilde hij roepen maar halverwege stokten hem de woorden in de keel want dat was niet Pappie die daar het pad op kwam. Dat was... Sinterklaas!

En ja hoor, beschermd tegen de nog steeds neerstromende regen door een grote groene pajong, kwam daar de Goed Heiligman met grote passen op het huis af.

Hans bleef als versteend staan kijken en ook moeder zag er uit alsof ze water zag branden

"Ben ik hier terecht bij de familie Hoogwater?" zei de Sint. "Jawel Sint Nicolaas", antwoordde moeder, totaal verbouwereerd, "dat bent U!" "Zo," zei de Sint "en dan ben jij zeker Hans!" Hans durfde niet op te kijken en zag alleen maar dat de door de regen erg modderige schoenen van de Sint, een grote modderige afdruk had gemaakt op moeders mooiegebloemde tegelvloer.

"Gaat U toch zitten Sinterklaas," zei moeder "Nee, nee, mevrouw, daarvoor heb ik echt geen tijd, ik moet nog zoveel bezoeken afleggen. Ik kom alleen maar één cadeautje brengen. Kom jij maar eens hier jongen!"

Aarzelend deed Hans een paar stappen voorwaarts. Van onder z'n rode matel toverde Sinterklaas een enveloppe te voorschijn. Ja, ja Hans, jij dacht dat Sint Nicolaas alleen maar bij rijke mensen kwam he? Nu zie je, dat gaat niet altijd zo! Ik heb gehoord dat je goed je best doet op school en dat moeder era gelukkig is met je gedrag. Kijk, hier in deze enveloppe zit het cadeau. Ik geef het aan jou maar het is bestemd voor allemaal." Sint Nicolaas bukte zich en gaf Hans de brief. Met een teleurgesteld gezicht pakte Hans ze aan en mompelde "Dank U wel Sinterklaas." Moeder stond het tafereeltje met klimmende verbazing aan te kijken.

"Zo, dan ga ik weer gauw verder" zei de Sint. Hij gaf moeder een hand, gaf Hans nog een tikje op de wang en verdween weer even snel als hij gekomen was.

Beteuterd stond Hans daar met de enveloppe in z'n handen. Was dat nu alles? "Zou je de brief niet eens open maken", vroeg moeder die van de zaak kennelijk ook niets begreep "of ben je niet nieuwsgierig?" Zenuwachtig maakte Hans de brief open. In de enveloppe zat een tweede in daarop stond iets geschreven. Langzaam las Hans voor. "Beste jongen, het grootste geschenk

wat ik jullie geven kan zit in deze tweede enveloppe. Het is een gewoon stukje papier met wat woorden daarop getikt. Ik ben bang dat jij die nog niet allemaal zult begrijpen en zou daarom de brief nu maar aan moeder geven en vragen of die hem open maakt en voorleest." En daaronder de ondertekening: "de Sint".

Aarzelend gaf Hans de brief aan moeder die, na nog even de enveloppe te hebben bekeken, deze haastig open-scheurde. Ze haalde 'n dicht bedrukt papier er uit en begon hardop te lezen. Het waren allemaal nog al moeilijke woorden. Veel begreep Hans er tenminste niet van. Hij verstond iets van "overwegende" en "wegens langdurige dienst" en toen, in eens, schreeuwde moeder: "Hans, we gaan naar Holland" terwijl de tranen haar over de wangen stroomden, pakte ze Hans beet en dans-te met hem door de kamer. "Wat is dat hier voor een gekkenhuis" klonk opeens de stem van vader die, door al het lawaai, ongemerkt de kamer was komen binnen stappen.

"Oh Pappie!" riep Hans, "Sinterklaas is geweest en we gaan naar Holland heel gauw al" En toen, ineens terwijl hij naar vaders modderige schoenen keek: "en Pappie, U heeft precies zo'n grote voet als Sinterklaas!"

Bk.

Nieuwtjes uit Nederland

— Studenten van de HTS in Dordrecht hebben een Sinterklaas uit een warenhuis in deze stad ontvoerd. De officiële Sint was nog niet binnengehaald toen bleek dat in twee warenhuizen in de stad reeds valse Sinterklazen aan 't uitdelen van geschenken waren geslagen. Acht zwarte Pieten hebben toen een van de valse Sinten, die zich hevig verzetten, in een auto ontvoerd en hem samen met zijn eigen zwarte Piet voorlopig huisarrest opgelegd.

— Op de Dam in Amsterdam wordt een proef genomen met verkeerslichten en met draadloze afstandsbediening. De verkeersagent beschikt over een antenne en een klein schakelpaneel dat hij in de hand houdt. Hierdoor is hij in staat de lichten op grote afstand te bedienen.

De Nieuw - Guinea Import & Export Mij. (NIGIMIJ) N.V.

ASSURANTIE-AFDELING

verzorgt gaarne Uw

* **BRAND-,
TRANSPORT - en / of
VARIA - VERZEKERINGEN**

als gevolmachtigde van de
N.V. NEDERLANDSCHE LLOYD

* **LEVENS -
VERZEKERINGEN**

als alleenvertegenwoordiger van de
NATIONALE LEVENSVZERKERING-BANK N.V.

* **SPAARKASSEN**

als hoofdagent van de
N.V. NEDERLANDSCHE SPAARKAS

Vraagt vrijblijvend inlichtingen bij onze kantoren te: HOLLANDIA,
SORONG, MERAUKE, BIAK, MANOK WARI, SEROEI of FAK FAK.

Toko Sam Hing Kongsj

A.P.O.-Kamp, Hollandia Haven telf. no. 516

is de winkel waar U van alles kunt krijgen. Bestellingen boven de f 50,-
kunnen eventueel thuis bezorgd worden.

Eveneens op bestelling verkrijgbaar knal- en kamervuurwerk.

Nieuwe ontdekking der farmakosmetische wetenschap

Dagra Ladyline

vitamine- en hormooncrème

Volmaakte schoonheid en
nieuw leven voor
uw huid - voor U.

Rose voor de dag
Bleu voor de nacht.

Alleenvertegenwoordiging voor Nieuw-Guinea:
Pharmaceutische Handelmaatschappij
Pharma N.V.

DAGRA N.V. - DIEMEN - AMSTERDAM

GEVESTIGD:

Mevr. D.M. Grootenhuis-Wolting
DIERENARTS

Van Hasseltstraat 665, Dok V

Te consulteren op maandag, woensdag
en vrijdag om 17.00 tot 18.00 uur
en na afspraak.

no. 16a

Radioprogramma

ZATERDAG, 3 DEC. 1960 (49.42 m)

20.00 uur: Klok: nieuws: weersverwachting.
20.15 uur: Muziek op verzoek.
21.00 uur: Favorita olv. Jan Gorissen
met zang van Max van Praag. 21.30 uur:
Roy Dennis en zijn orkest. 21.50 uur:
Maurice Larcange, accordeon. 22.05 uur:
Island International Club. door Hans
Oosterhof. 22.50 uur: Nieuws in het kort
23.00 uur Sluiting.

**LUCHTPOSTSLUITINGEN IN DE
KOMENDE WEEK**

Maandag: Biak - Amsterdam-Cs. (06.30
uur)

Dinsdag: Biak - Manokwari - Sorong -
Djakarta - Amsterdam-Cs.

Woensdag: Merauke - Tanahmerah.

Donderdag: Wamena.

Vrijdag: Biak - Manokwari - Sorong -
Amsterdam-Cs.

Zaterdag: Biak - Manokwari - Sorong -
FakFak - Genjem - Lae - Sydney -
Amsterdam-Cs.

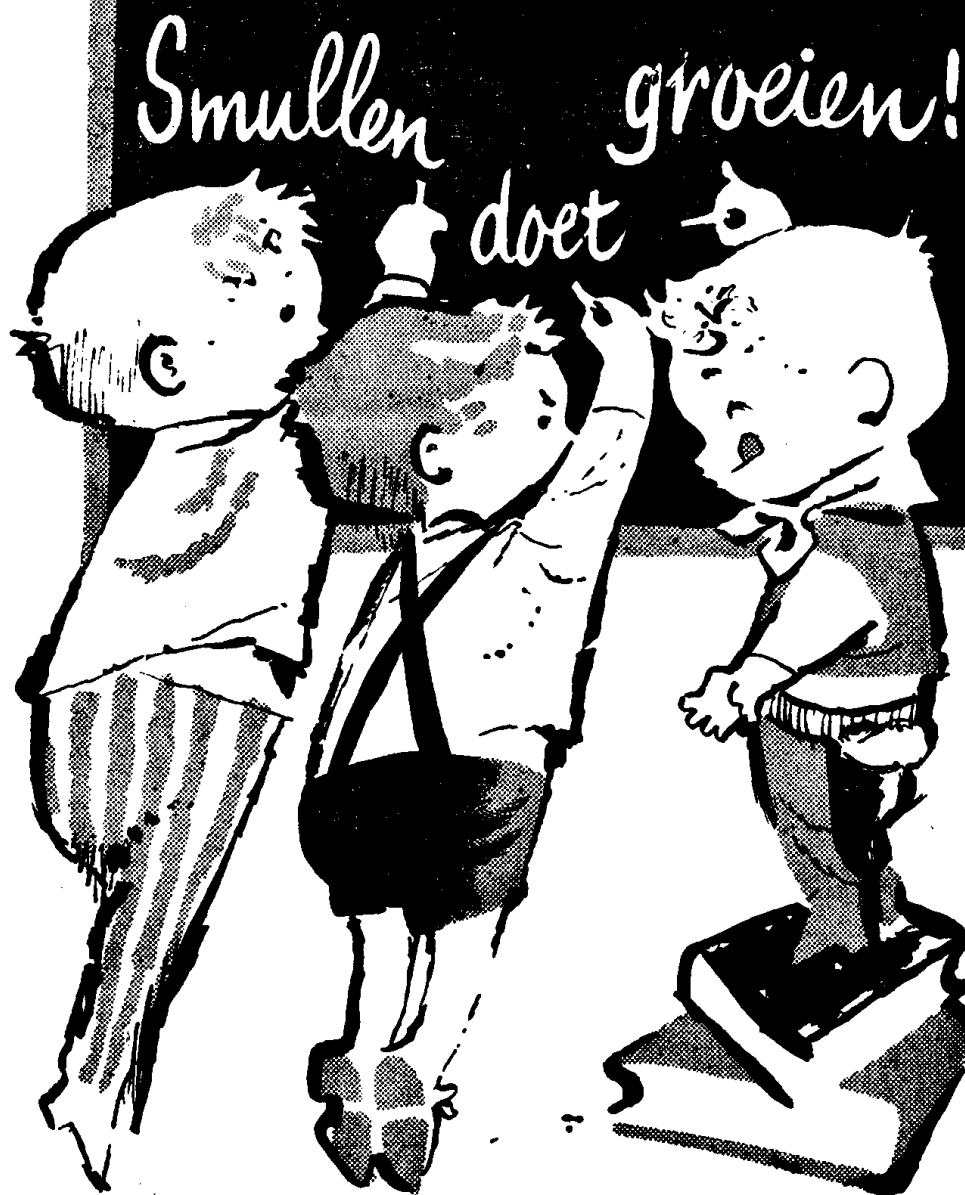
Voor nadere inlichtingen telf Holl. 296

Groentjes

"DE WIGWAM" serveert morgen: Lon-
tong Tjap Gomeh, loempia, saté.

no. 3002

BLUE BAND

Voor een goed KERSTDINER

„MOONLIGHT BAY“

Menu's ter inzage

Al bent U ver van huis, wees met de feestdagen toch te midden van Uw
geliefden in Uw Vaderland.

Na toezending van een postwissel van f 17,50 zenden wij Uw vrienden
en familieleden in Nederland een Kerstpakkiet, inhoudende:
1 BOTERKRANS a 500 gram, 1 MARSEPEIN KERSTKLOK, D-1e CHOC.
KERSTFIGUREN, 1 doos MUSKETKRANSJES, 1 doos KERSTCHOCO-
LADE.

Beleefd aanbevelend O. GERRITS, Banketbakkerij KIMM,
Joh. Verhulststraat 98, AMSTERDAM

Filmprogramma

ORIENT THEATER

vertoont heden 3-12 en morgen 4-12
Cary Grant als de trots
Frank Sinatra als de hartstocht
Sophia Loren als de vlam
in Stanley Kramers monumentale ver-
filming van

“DE TROTS EN DE HARTSTOCHT”
(The Pride and the Passion)

In Vistavision en Technicolor.
Haven zondag 4-12 Matinee: **THE 7th
VOYAGE OF SINBAD** een boeiende
avonturenfilm. Aanvang 10.15 uur.
Holl.-Binnen heden: **GENTLEMEN
MARRY BRUNETTES** met Jane Russel.
Sentani morgen 4-12: **GENTLEMEN
MARRY BRUNETTES** met Jane Russel.

REX THEATER

vertoont heden voor een dag 3-12 de
film

“BROKEN LANCE”

(Haat) met Spencer Tracy, Jean Peters,
Robert Wagner en Richard Widmark.
Opgenomen in cinemascope en color de
Luxe. Kom vroegtijdig Uw kaarten kop-
pen aan het loket. Voorkom teleurstel-
lingen. Heden zaterdag 3-12 in **REX**.
Zondag vertoont **REX** de Maleise film

“GAMPANG SEMARANG”

met Farida Aryani en Ali Yugo.
REX Holl.-Binnen vertoont zondag 4-12
de Maleise film: **“SATRIA DESA”**

**Fusie Hagemeyer
en Multitrade**

(A.N.P.) Hagemeyer en Co's Handel
Maatschappij N.V. in Amsterdam is, zo
deelde de directie mede, door overne-
ming van het gehele geplaatste en vol-
gestorte kapitaal, groot twee miljoen,
eigenaresse geworden van Multitrade
N.V. in Amsterdam.

Deze maatschappij behartigt de niet-
Indonesische belangen van Harmsen
Verwey en Dunlop N.V. in Amsterdam
en Maintz Produkten Maatschappij N.V.
in Amsterdam. Daarnaast is Multitrade
N.V. enig houdster van de aandelen in
de vennootschappen Holland-Siam (met
kantoren in Amsterdam en Bangkok),
Nederlandsche Verkoop Organisatie N.
V. (met kantoren in Amsterdam, Hong-
kong, Tokio en Osake) en A. van de
Valk N.V. te Amsterdam. Tevens heeft
Multitrade N.V. nog agenten in Lagos
en Singapore.

De zaken van deze vennootschappen
zullen op de normale wijze worden
voortgezet.

(Multitrade N.V. was een 100 pct. deel-
neming van de Maatschappij voor Han-
del, Fabrieksnijverheid en Landbouw
N.V. in Amsterdam, die op haar beurt
een dochtermaatschappij is van de Na-
tionale Handelsbank N.V. in Amster-
dam).